

Inform'APLEC

NEWSLETTER de l'ASSOCIACIÓ PER A L'ENSENYAMENT DEL CATALÀ de CATALUNYA NORD

4 de setembre 2021 / 4

La reentrada dels intervinents

Mestres de català de l'APLEC: també tornen a classe

Ja han fet la reentrada 27 mestres de català de l'APLEC amb la reunió d'informació dimarts 31 d'agost a la Casa dels Països Catalans. Les explicacions de la coordinadora pedagògica Íngrid, de la presidenta emèrita Miquela, de la vicepresidenta Míriam, del conseller pedagògic de català Jeroni Vidal, i del mateix president de l'APLEC, han permès de fer el punt de la situació, de recordar el rol clau de la figura d'intervinent exterior de català per fer arribar l'ensenyament d'iniciació a gairebé 9 000 alumnes del primari (un 20% d'alumnes de Catalunya Nord). Nous mestres, noves escoles comencen aqueixa reentrada per ajudar l'Educació nacional a fer arribar el "patrimoni" inscrit a la Constitució (art. 75-1: "*Les langues régionales appartiennent au patrimoine de la France*") al màxim d'alumnes a dintre dels dispositius legals i reglamentaris de l'ensenyament públic. L'objectiu de l'APLEC – tal com ja ho

projectava el rector d'acadèmia en 2006 en una circular rectoral... – és que TOTES i TOTS els alumnes puguin aprendre el català.

MÉS ALUMNES, MÉS CLASSES, MÉS CATALÀ

Cada any l'APLEC arriba a iniciar més alumnes a la llengua catalana. Sempre hi ha més municipalitats que volen que els joves de les seues escoles tinguin accés a l'aprenentatge del català. Tan com els professors d'escola bilingüe no són prou nombrosos, són mestres exteriors (degudament formats i acompañats per l'APLEC i per la DSDEN) que han de garantir l'ensenyament de la llengua "regional" – per nosaltres el català – als joves de l'escola pública.

El dispositiu, però, no pot progressar prou i tan com caldria i voldríem per satisfer la demanda social de català perquè els finançaments de les col·lectivitats locals no són suficients (ja que la competència d'ensenyament és de l'Estat).

L'ENSENYAMENT IMMERSIU TIRA ENDAVANT

El Rectorat de Bordeus ho acaba d'anunciar: el Ministeri autoritza l'obertura de 3 noves maternals públiques immersives en basc. Seguint les recomanacions del *Rapport Euzet* encarregat per Jean Castex, l'ensenyament de les llengües "regionals" per la pedagogia de la imersió – com Arrels i la Bressola a Catalunya Nord – continua de desenvolupar-se ja que és definit compatible amb les exigències del Consell constitucional.

DONA SUPORT A LA LLENGUA, FES-TE MEMBRE de L'APLEC : demana l'adhesió a aplec@aplec.cat (20 € l'any)

Si vols rebre la newsletter de l'APLEC en format paper, envia'n la teua adreça postal.

La CRÒNICA DOMINICAL a L'INDÉPENDANT

L'INDÉPENDANT - DIMANCHE 29 AOÛT 2021

EN CATALÀ

Aquí, Ràdio Andorra... Les veus i les llengües (2)

Us recordeu d'aquest eslogà i d'aquesta veu que feien l'originalitat i la singularitat de la Ràdio Andorra de l'època? És gairebé impossible que no els hagiu pas mai oït, perquè era la identitat pròpia de la ràdio. Una ràdio que deu ser probablement el primer mitjà europeu a tenir un compromís amb la dona des del 1939. Ràdio Andorra parla a tot Europa identificant-se amb veu femenina, un fet més que destacable, inèdit i visionari. Convé recordar especialment aquí les veus de Maria Escrihuela, Victoria Zorzano, Carmen

del Monte i Lydia Merino. Totes elles van participar d'alguna manera a donar a conèixer i fer créixer l'interès per aquest petit país situat al mig dels Pirineus. "Aquí, Ràdio Andorra" representava una companya publicitària fantàstica i guanyadora. Ràdio Andorra és des del principi una ràdio bilingüe, en francès i en castellà. Malgradaixament el català arriba a l'antena tardanament, belleu massa. Sens dubte, els andorrans se senten legitimategament deixats de banda, colonitzats o fins i tot menystinguts. El tancament de

Ràdio Andorra es pot explicar pel fet que no s'hagi pensat prou amb Andorra, amb la seua gent i la seua llengua. Es tracta pels andorrans d'una qüestió de dignitat nacional. Aleshores, neix inevitablement un sentiment sobiranista que acaba afectant l'educació i la radiodifusió (procés d'andorranització). Per continuar...

Rémy Farré Salvatella (Estudiant d'Estudis Catalans a la Universitat de Perpinyà)
► Crònica coordinada per l'APLEC, Associació per a l'ensenyançament del català (apleccatala-lunya@hotmail.com)

Les ACTIVITATS de l'APLEC

- Edició i difusió de l'*Inform'APLEC* (30/8-4/9)
- Reunió en visió de les associacions FLAREP (27/8)
- Enviament de les cròniques en català n°205 i 206 (28/8/2021)
- Entrevistes de candidats a mestres de l'APLEC (30/8)

- Reunió de coordinació amb el director OPLC (30/8/2021)
- Reunió amb el Natxo Valenzuela, sindicat SNES (30/8/2021)
- Reunió de reentrada de mestres APLEC (31/8)
- Participació de l'APLEC al Consell de l'IFCT (3/9)
- Reunió del Consell directiu de l'associació (4/9)

2

RECUll de PREMSA de la VINGUDA de MOLAC i EUZET a PRADA

Loi Molac et Rapport Euzet à la 53e Universitat Catalana d'Estiu à Prada

Alà BF, 22/8/2021

- Organisation d'une table ronde à la 53e Universitat Catalana d'Estiu de Prada: **La llei Molac de promoció de les llengües regionals i la Constitució francesa** (*La loi Molac de promotion des langues régionales et la Constitution française*)
- o Modérateur: Joan Becat, ex directeur des Études catalanes de l'Université
- o Paul Molac, député et auteur de la loi
- o Christophe Euzet, député et auteur du *Rapport sur l'enseignement des langues régionales* remis à Jean Castex le 21/7/21
- o Joan Francés Albert, co-président des écoles occitanes Calandretas
- o Elena Gual, directrice de l'école immersive publique catalane Arrels
- o Alà Baylac Ferrer, président de l'APLEC, secrétaire de la FLAREP
- Rencontre du président de l'APLEC et secrétaire de la FLAREP avec le rapporteur Christophe Euzet (remise d'un document provisoire soulignant quelques points essentiels et les préoccupations principales de la Fédération)
- Diner des participants avec le président et les organisateurs de l'UCE

Table ronde accessible en ligne à: https://www.uce.cat/UCE2021_actes.html

La llei Molac de promoció de les llengües regionals i la Constitució francesa

amb PAUL MOLAC (diputat a l'Assemblea francesa), JOAN FRANCÉS ALBERT (copresident de la Confederació de Calandretas), ALÀ BAYLAC-FERRER (Universitat de Perpinyà Via Domènec i Institut d'Estudis Catalans), CHRISTOPHE EUZET (diputat a l'Assemblea francesa), ELENA GUAL (directora de l'Escola Arrels-Vernet de Perpinyà) i, com a moderador, JOAN BECAT (Institut d'Estudis Catalans)

dia 17 d'agost, a les 12 del migdia

17
agost
2021

La presència del català és gairebé inexistent a l'espai públic de Prada

Breus

L'espai Vives de Prada acull una exposició de mapes organitzada per Terra Nostra. D'una banda hi trobarem set mapes antics de Catalunya, dels segles XVII i XVIII i de l'altra també hi podrem veure dotze mapes dels Països Catalans. Però el gruix de l'exposició és per a seixanta-cinc mapes que mostren l'evolució de Catalunya Nord i dels seus topònims en la cartografia.

3

Diuen...

Joaquim Colomina

@ColominaQuim
Brillant conferència de VVillatoro Inauguració 53a @UCE_CAT Prada sobre Joan Triadú, alliberant-lo d'una caricatura injusta. Compromís amb el país; aposta per la qualitat literaria. "Joan Triadú tenia raó!" @AnyTriadu!

EbreDigital

@ebredigitalcat
Obreres inedites de l'arxiu de la catedral de Tortosa sonaran a Prada de Conflent dins de la Universitat Catalana d'Estiu.

Amadeu Corbera

@amadeucorbera
Demà començarà la @UCE_CAT. Si vosieu pujar a Prada o mirar-vos-ho online, dia 22 me tocarà fer una sessió sobre el Noucentisme i la música, a través de la mirada de Baltasar Samper. Vos hi esperem!

Els efectes de la Llei Molac

El 8 d'abril del 2021, l'Assemblea Nacional Francesa va aprovar la llei de promoció de les llengües regionals. És la primera vegada que, a l'Estat francès, es legisla sobre llengües diferents al francès i s'obre la porta legal a la immersió lingüística en alguna de les llengües minoritzades tradicionals: català, bretó, occità, basc, cors, l'alsacià i el crioll. Popularment s'anomena Llei Molac perquè el seu màxim impulsor és el diputat bretó

Paul Molac. Fins la promulgació d'aquesta llei, legalment només podien fer immersió lingüística les escoles privades. La llei permet que les escoles immersives puguin rebre compensacions econòmiques dels municipis on resideixen els seus alumnes. No obstant, tres setmanes més tard, el 21 de maig, coincidint amb el Dia Mundial de la Diversitat Cultural, el Consell Constitucional de la República Francesa va anular la immersió lingüística

de les llengües minoritzades. També es van anul·lar els accents diacrítics dels cognoms de persones.

A l'UCE es debatrà sobre les conseqüències de tot plegat amb el diputat impulsor de la llei, Paul Molac, el copresident de la Confederació de Calandretas Joan Francés Albert, el diputat Cristophe Euzet, la directora de l'Escola Arrels-Vernet de Perpinyà Elena Gual, i Alà Baylac-Ferrer. Amb Joan Be- cat com a moderador.

Reformar la Constitució Francesa per tal que reconegui com a pròpies altres llengües diferents del francès és la proposta que Paul Molac ha efectuat per a poder solventar l'escull que el Consell Constitucional de França ha posat al desenvolupament de la promoció de les llengües regionals. Molac, diputat ponent de l'esmentada llei, proposa dues vies d'actuació: la reforma de l'article 2 que diu que el francès és la llengua de la República o bé la modificació i ampliació de l'article 75.1, que reconeix les llengües regionals com a patrimoni francès.

Per a Molac, prohibir per inconstitucional la immersió lingüística que, en alguns centres fa 40 anys que existeix, va "en contra de la realitat" i "demonitza" les llengües regionals.

Molac va fer aquestes propostes ahir en el marc de la taula rodona *La llei Molac de promoció de les llengües regionals i la Constitució francesa* en la que també hi van participar el copresident de la Confederació de Calandretas Joan Francés Albert, el diputat Cristophe Euzet, la directora de l'Escola Arrels-Vernet de Perpinyà Elena Gual, i Alà Baylac-Ferrer. Francesc va acusar el Consell Constitucional de fer una lectura "fonamentalista" de la Constitució i el professor Alà Baylac-Ferrer va afirmar que "La concepció política i ideològica francesa imposa unitat i exclou reconèixer altres llengües i identitats". Elena Gual, directora de l'escola Arrels Vernet de Perpinyà, va explicar com ha funcionat el seu model immersiu al llarg de 40 anys.

L'INDEPENDANT

L'INDEPENDANT
DIMANCHE
8 AOUT 2021

5

L'INDEPENDANT
MARDI
17 AOÛT 2021

■ LANGUES RÉGIONALES

L'enseignement en catalan toujours en question : que fera Castex ?

L'APLEC, Associació per a l'Ensenyament del Català communiqué. L'APLEC reste inquiète après les conclusions du Rapport sur les langues régionales (voir l'Indépendant du 1er août 2021) remis au Premier ministre le 21 juillet par les députés missionnés pour proposer des solutions à l'impasse générée par la décision du Conseil constitutionnel de rendre illégal l'enseignement immersif et les accents des langues régionales. Les députés catalan et breton avouent une marge de manœuvre étroite et incertaine ; ils suggèrent une définition par voie réglementaire de l'enseignement par immersion. Au-delà de la sécurisation des enseignements immersifs existants en catalan – de la Bressola et d'Arrels dans le public – l'important reste la généralisation de l'enseignement public bilingue (75 % du bilingue et immersif actuel) seul susceptible de garantir l'accès de tous les parents qui le souhaitent à la transmission du catalan pour leurs enfants (76 % des habitants favorables). Le Premier ministre et l'Education nationale doivent impérativement faire respecter les textes existants, diffuser l'information aux familles (programmée par l'OPLC) et étendre l'offre de bilinguisme à tout le département. L'APLEC compte sur une prochaine rencontre avec Jean Castex pour insister sur la mission du service public de normaliser l'enseignement du catalan : coefficients du bac, continuité de l'initiation au collège, formation et recrutement des professeurs bilingues...

UCE et Ilei de llengües regionals : Molac, Euzet i Kergolot en debat

Un debat excepcional a la 53a UCE sobre l'actualitat més viva del moment, en presència dels principals protagonistes : el diputat Paul Molac, autor de la llei de protecció patrimonial de les llengües regionals, i els diputats Christophe Euzet i Yannick Kerlogot, missionnats per Jean Castex per proposar solucions a l'impasse jurídica creat per la censura del Consell constitucional a la pedagogia de la immersió lingüística (practicada a les escoles catalanes Arrels i la Bressola, i també pels bascos, els bretons, els occitans i els corsos), i als accents de les llengües regionals, prohibits a l'estat civil. A 12 h, al Lido de Prada i en directe a internet. Els partidaris dels drets de les llengües regionals i els defensors de l'exclusivitat del francès intercanviaran arguments i reflexions pocs dies abans de la reentrada i abans que el primer ministre rebi els responsables d'associacions. / Alà Baylac Ferrer

► PRADES - CONFLENT

L'INDEPENDANT
MERCIREDI
18 AOUT 2021

15

PRADES

Invité à l'UCE, Paul Molac veut mettre la pression sur le Gouvernement

4

Le député (élu d'opposition) à l'origine de la loi sur les langues régionales dite « loi Molac » participait à une conférence dans le cadre de l'Université catalane d'éte à Prades.

Patrimoine, enseignement et services publics, voici les trois domaines visés par la loi sur les langues régionales dite Loi Molac (du nom du député qui en est à l'origine) votée au mois de mai dernier. Une adoption qui, dans un premier temps, « Le Gouvernement qui est réjoui de essaie de botter en touche » nombreux français

constitutionnel a aussi repris l'article 6 qui n'était pas initialement visé par la saisine des députés ? C'est très rare, le Conseil constitutionnel n'a fait ceci que sur trois lois ces dix dernières années. C'est le ministre de l'Education nationale, Jean-Michel Blanquer, qui est derrière ce qui est fait. C'est l'archétype

du haut fonctionnaire qui en est encore à la IIIe République. Quelqu'un qui est capable de dire que si on faisait de l'immersion, le peuple ne saurait pas parler français. C'est du mépris envers tous les français qui, selon lui, n'ont pas les capacités d'apprendre deux langues.

Quid de la mission parlementaire autour des langues régionales demandée par le Gouvernement aux députés Christophe Euzet et Yannick Kerlogot ?

Le Gouvernement essaie de botter en touche pour ne pas avoir à régler ça. La commission parlementaire demandée par le Gouvernement n'est pas souhaitable

Le député Paul Molac à Prades pour évoquer la loi sur les langues régionales à Prades.

Photo Ph. C.

ment était constituée par deux députés de la majorité, sans personne de l'opposition, sous le haut patronage de M. Blanquer et du Premier ministre. Résultat, les parlementaires en déduisent dans leur rapport (rendu le 21 juillet Ndr) que la modification de la Constitution n'est pas souhaitable

(page 56, « Si l'hypothèse

d'une révision de la Constitu-

tion est recevable sur le

plan juridique, elle n'est pas

indispensable à

court

terme

pour par-

venir à

sécuriser

l'existant », Ndr). Pour moi c'est un peu une trahison.

Et donc où en sommes-

d'heure ? Pour l'instant statu quo. Personne n'a intérêt à provoquer un tollé avant la présidentielle. Pourtant, il peut y avoir des conséquences avec la fermeture possible d'écoles qui utilisent des méthodes d'enseignement immersives et donc anticonstitutionnelles. On attend le prochain Président qui dira soit, je n'ai rien vu rien entendu, soit il change la Constitution. Je viens de Pra-

des pour expliquer tout ça, que c'est une question de volonté politique et qu'il faut régler le problème avant la présidentielle. Juridiquement, c'est très simple si le Président de la République s'y colle. L'enseignement bilingue est une chance, c'est à la fois solder le problème culturel, inscrire les enfants dans un monde pluriel et enfin développer leurs capacités intellectuelles.

Philippe Comas

Pourquoi le Conseil

<https://letelegrammeparis.fr/10176/pyrenees-orientales-invite-a-luce-de-prades-paul-molac-veut-mettre-la-pressure-sur-le-gouvernement/>

Pyrénées-Orientales : invité à l'UCE de Prades, Paul Molac veut mettre la pression sur le gouvernement

août 17, 2021 by [Le Télégramme Paris](#)

Le député (élu d'opposition) à l'origine de la loi sur les langues régionales dite "loi Molac" participait à une conférence dans le cadre de l'Université catalane d'été à Prades.

Patrimoine, enseignement et services publics, voici les trois domaines visés par la loi sur les langues régionales dite Loi Molac (du nom du député qui en est à l'origine) votée au mois de mai dernier. Une adoption qui a, dans un premier temps, réjoui de nombreux Français fiers de leurs origines. Dans un premier temps seulement, puisque le Conseil constitutionnel, qui a été saisi par 60 députés...

https://es.ara.cat/sociedad/molac-instamacron-reformar-constitucion-favor-inmersion-linguistica_1_4089077.html

5

Molac insta a Macron a reformar la Constitución a favor de la inmersión lingüística

Quiere incluir la promoción de las lenguas minorizadas, como el catalán, en el artículo 75

[Gerard Fageda](#)

El diputado bretón Paul Molac en el evento de hoy en la UCE de Prades UCE / Josep Maria Montaner

PradesEl diputado bretón de la Asamblea Nacional Paul Molac, impulsor de la ley Molac sobre la protección y la promoción de las lenguas minorizadas en el estado francés, ha instado ahora al presidente de la República, Emmanuel Macron, a cambiar la Constitución francesa a favor de la inmersión lingüística después de que el Consejo Constitucional tumbara la medida que lleva su nombre. Concretamente, pide que se incluya en el artículo 75, en que ya se reconoce el patrimonio lingüístico del país. "Ahora es un buen momento, nadie se atrevería a posicionarse en contra a menos de un año de las elecciones

[presidenciales francesas]", ha asegurado Molac en la 53 edición de la Universidad Catalana de Verano de Prades.

Molac ha explicado que sería "ideal" que la modificación se aprobara a través de una iniciativa legislativa propuesta por Macron y ratificada por el Parlamento, puesto que si lo propusiera la Asamblea Nacional habría que celebrar un referéndum. También ha asegurado que la opción de modificar el artículo dos de la Constitución, que señala el francés como la lengua de la República, sería "mucho más polémico" y para una parte importante de la sociedad gala podría ser visto como un ataque al francés. "La concepción política e ideológica francesa impone la unidad y excluye las identidades y lenguas diferentes", ha criticado el profesor de la Universidad de Perpiñán y

miembro del Institut d'Estudis Catalans Alà Baylac-Ferrer, que también ha participado en la conferencia.

[El Constitucional francés impide la inmersión lingüística en catalán](#)

De hecho, el Consejo Constitucional suspendió los puntos de la ley Molac —que la Asamblea Nacional aprobó con 247 votos a favor y 76 en contra— sobre la inmersión lingüística en catalán, bretón, occitano, vasco y corso, entre otras, porque la "lengua de la República es el francés". Además, el tribunal superior censuró el uso de grafías que no existen en francés en los documentos del registro civil. Así, por ejemplo, todavía no se pueden poner nombres catalanes que contienen acento cerrado en la í, como Martí. La sentencia provocó manifestaciones multitudinarias en diferentes partes del estado francés, como Perpiñán. En cambio, el Constitucional sí que avaló otros aspectos de la ley, como las disposiciones que permiten que los ayuntamientos subvencionen los centros con una educación lingüística llamada regional, siempre que no sea inmersiva.

Blog de Nicolas Garcia, 1er vice-président du Conseil départemental

https://nicolas-garcia.cat/quel-avenir-peut-avoir-une-republique-qui-nie-les-langues-et-les-cultures-qui-la-composent/?utm_campaign=shareaholic&utm_medium=facebook&utm_source=socialnetwork&fbclid=IwAR3neZsdr_B7qlxumQC-7eJymQ67gTHv8aSFGgzclXhgPkylEp733lo2bk

Quel avenir peut avoir une république qui nie les langues et les cultures qui la composent ?

Así, la decisión de los magistrados ha dejado sin un marco legal claro la financiación de las escuelas concertadas que imparten una educación inmersiva pero que cuentan con dinero público y que a menudo utilizan edificios municipales. De momento, el primer ministro francés, Jean Castex, que fue alcalde de Prades y conoce la situación crítica del catalán en la Catalunya Nord, aseguró que las escuelas de educación inmersiva podrían iniciar el próximo curso sin ningún tipo de problema. En este sentido, todo apunta a que el gobierno francés dictará una circular para garantizarlo.

A su vez, la directora de la Escola Arrels-Vernet de Perpiñán, Elena Gual, ha defendido la necesidad de la inmersión lingüística y ha explicado que en los primeros años escolares solo enseñan en catalán porque para la mayoría de alumnos "es como aprender una lengua extranjera". Aún así, según Gual, "todos los alumnos acaban con un francés perfecto y, en cambio, con un catalán aceptable". "Y esto no es culpa de la escuela, sino del contexto lingüístico".

6

Absent pour des raisons personnelles de l'Universitat Catalana d'Estiu, j'ai tout de même suivi sur YouTube le débat sur la loi Molac retoquée par le conseil constitutionnel. Ce débat, ou plutôt cette succession d'interventions très intéressantes avec le député Paul Molac porteur de cette loi votée par une large majorité du parlement et du Sénat, avec le député Christophe Euzet, chargé

par le Premier Ministre avec son collègue Yannick Kerlogot d'atténuer les conséquences du choix des prétendus « sages » en trouvant un compromis acceptable. Pour info le conseil constitutionnel a retouché la loi déclarant de manière surprenante comme anticonstitutionnel l'usage des accents diacritiques et surtout l'enseignement en immersion. Participaient aussi au débat Alà Baylac – Ferrer (Universitat de Perpinyà Via Domècia i Institut d'Estudis Catalans), Joan Francès Albert (coprésident de la Confederacion de Calandretas), Elena Gual (directora de l'Escola Arrels-Vernet de Perpinyà) et comme modérateur, Joan Becat (Institut d'Estudis Catalans).

Pour le dire de manière simple, il suffirait pour régler le problème, sinon de supprimer l'article 2 de la constitution, au moins de modifier celui-ci comme le propose Paul Molac « *C'est une option!* » s'est écrié le député C. Euzet sans grande conviction et en développant tous les obstacles qui pourraient empêcher cette modification constitutionnelle, en vertu de quoi il propose de contourner le problème en conciliant les points de vue ou en demandant aux divers candidat.e.s à la présidentielle ce qu'elles ou ils comptent faire sur le sujet. En vérité je pense que la question est plus

profonde et d'une certaine manière plus grave. Quel avenir a notre république française avec ses spécificités, notamment celle d'une unicité territoriale de service public qui en principe offre à chaque citoyen.ne.s une égalité d'accès au tarif identique?

A mon avis, il est évident que la République Française n'a que peu d'avenir si elle n'évolue pas rapidement sur la question citoyenne (démocratie participative légalisée), démocratique (présidentialisme, souveraineté communale, changement de République...), sociale (Développement des services publics, droit à l'emploi, retraites etc..).

Elle n'a pas plus d'avenir si elle ne fait pas des langues, des cultures, de la diversité qui l'a composé un atout (ce qui va plus loin que la reconnaissance) et donc de permettre l'enseignement immersif si possible dans le service public ce qui pose la question de l'intégration des écoles associatives immersives dans le service public avec une clause de retour au cas où l'Etat revienne sur ses positions. C'est dans cette « révolution républicaine » que l'idée chère aux philosophes Grecs, aux Lumières et bien des peuples dans le monde peut se ressourcer et rejeter les tendances autoritaires voire fascistes qui progressent un peu partout dans le monde.

De gauche à droite: (Au micro) Elena Gual, directrice de l'école immersive publique Arrels, Paul Molac, Joan Becat, Christophe Euzet, Alà Baylac Ferrer.

Écoutez, on est bien ensemble

francebleu.fr

<https://www.francebleu.fr/infos/education/langues-regionales-toujours-des-craintes-sur-l-avenir-de-l-enseignement-immersif-en-catalan-1629217175>

Éducation

Langues régionales : toujours des craintes sur l'avenir de l'enseignement immersif en catalan

Mardi 17 août 2021 à 18:55 -

Par [Suzanne Shojaei, France Bleu Roussillon](#)

À l'occasion de la 53e Université catalane d'été, les députés Paul Molac (Morbihan) et Christophe Euzet (Hérault) étaient ce mardi à Prades (Pyrénées-Orientales).

Paul Molac, député du Morbihan et porteur du projet de loi à l'Assemblée nationale, était ce mardi à Prades. © Radio France - Suzanne Shojaei

À deux semaines de la rentrée scolaire, il reste encore beaucoup de questions. Les écoles qui proposent un enseignement immersif en langues régionales, comme le réseau [La Bressola](#) dans les Pyrénées-Orientales avec la langue catalane, sont dans l'incertitude après que [le Conseil constitutionnel a censuré](#) une partie de [la loi sur les langues régionales](#) en mai, un mois après son adoption définitive par le Parlement. L'enseignement immersif est considéré comme contraire à la

Constitution. Certains parents d'élèves des Pyrénées-Orientales ont donc profité de la 53e Université catalane d'été, ce mardi à Prades, pour poser leurs questions aux députés.

Certains parents d'élèves s'inquiètent pour la rentrée dans les écoles en immersion. Écoutez le reportage de France Bleu Roussillon.

D'abord, Paul Molac, député du Morbihan et porteur du projet de loi sur les langues régionales à l'Assemblée nationale. Christophe Euzet était également présent, député de l'Hérault et coauteur [du rapport remis en juillet au Premier ministre Jean Castex](#). Ce texte préconise plusieurs pistes pour consolider l'immersion et le rendre compatible avec la Constitution.

La rentrée se fera "dans des conditions normales"

Aux parents d'élèves qui s'inquiètent pour l'organisation de **la rentrée scolaire, dans deux semaines**, le député Christophe Euzet répond que "*le Premier ministre a répété ces dernières semaines que la rentrée se ferait dans des conditions tout à fait normales.*"

Et la suite ? **Quel est l'avenir des écoles en langue catalane ?** Deux pistes semblent se dessiner, selon les députés.

Faut-il changer la Constitution ?

Pour Paul Molac, porteur de la proposition de loi à l'Assemblée, il faut **intégrer la méthode d'enseignement en immersion dans la Constitution**. "Comme ça, le Conseil constitutionnel ne pourra plus rien dire. C'est ce qu'on fait, parfois, par exemple pour des traités internationaux."

"On peut faire un article sur l'enseignement immersif dans la Constitution." - Paul Molac, député du Morbihan

Mais modifier la Constitution est-il possible, à quelques mois de l'élection présidentielle ? Oui, selon Paul Molac, qui estime que "*personne ne voudra mécontenter le futur électeur*". Christophe Euzet, lui, n'en est pas si sûr. Le député de l'Hérault, coauteur du rapport remis au Premier ministre, pense que **la procédure sera trop longue**. "*Changer la Constitution, c'est un travail de longue haleine. Ça passerait probablement par un référendum. Et à quelques mois de l'élection présidentielle, je ne pense pas que ce soit le meilleur moment.*"

"Pour l'inscrire dans la Constitution, il faudrait un débat mené dans le temps." - Christophe Euzet, député de l'Hérault

EL PUNT AVUI+

<https://www.elpuntavui.cat/societat/article/5-societat/2016114-molac-instamacron-a-moure-fitxa-pel-catala-a-l-escola.html>

prada - 18 agost 2021 2.00 h

Molac insta Macron a moure fitxa pel català a l'escola

9

L'impulsor de la llei de llengües regionals francesa reclama al president que endegui una reforma constitucional que permeti la immersió Una circular garantirà l'inici de curs allà on ja es feia

Òscar Palau - Prada

La lluita per l'ensenyanament de les anomenades "llengües regionals" a l'Estat francès continua més viva que mai. Després que el Consell Constitucional derogueés parcialment al maig la coneguda com llei Molac, que, aprovada amb una amplíssima majoria de 247 diputats contra 76, per primer cop permetia generalitzar l'educació pública en català a la Catalunya del Nord –el tribunal específicament es va carregar els articles que avalaven la immersió lingüística i la toponímia en idiomes diferents del francès–, qui en va ser el principal instigador, el diputat bretó Paul Molac, va insistir ahir que l'alternativa per implantar la mesura seria "bastant fàcil de fer". I no seria altra que ampliar l'article 75 de la Constitució francesa, que ara reconeix que les altres llengües són també "patrimoni" de la República, per dir que també tenen dret a ensenyar-se. "Seria el més fàcil perquè la iniciativa pot venir del president de la

república", instava Molac des de Prada, on va assistir a un debat de la Universitat Catalana d'Estiu. La iniciativa també podria venir dels diputats, però llavors el procés seria molt més lent i hauria d'acabar amb un referèndum, la qual cosa el fa inviable. En aquest cas, *només* caldría que s'acabés aprovant per dos terços en una sessió extraordinària conjunta a Versalles de l'Assemblea i el Senat, condició, per cert, que ara mateix compliria.

En tot cas, la sentència "clarament política", segons ell, que ha passat el ribot a la llei s'ha basat en l'article 2, introduït el 1992 per defensar-se de l'expansió de l'anglès, que diu que el francès "és la llengua de la República". "Aquest és un dels articles bàsics, i tocar-lo podria aixecar suspicàcies en molta gent", admetia el mateix Molac, que ho descartava, per bé que creu que hi ha marge perquè Macron –

del partit del qual es va separar— mogui fitxa ara. “La tecnoestructura de l’educació nacional sembla convençuda ara que les llengües regionals no són cap problema”, destacava.

Qui no comparteix que ara, a menys d’un any de les eleccions presidencials, sigui un bon moment perquè Macron es mulli és Christophe Euzet, un dels dos diputats designats pel mateix primer ministre, Jean Castex, per reconduir la situació d’urgència al llarg de l’estiu, ja que la sentència es podia interpretar fins i tot en el sentit que els centres públics i concertats que ja practiquen ara la immersió hi haguessin de renunciar. Euzet tranquil·litzava aquestes escoles dient que podran iniciar el nou curs al setembre sense problemes amb una simple circular signada pel ministre d’Educació que permeti el mètode pedagògic del “bilingüisme per immersió”. Euzet i el també diputat Yannick Kerlogot han visitat tots els centres de l’Estat francès aquest estiu, i defensen la immersió com a mètode pedagògic vàlid. A més, consideren que la sentència és bona en el sentit que “reconeix per primera vegada l’existència del bilingüisme” a l’Estat, i ha obert a França un debat que fins ara no havia existit, com ho prova que diversos mitjans francesos eren ahir a Prada, i hi ha hagut manifestacions a tot el país.

Elena Gual, directora de les dues escoles Arrels de Perpinyà –les úniques de tot l’Estat que no ensenyen en francès i formen part del sistema públic– defensava el seu mètode, que introduceix el català com a única llengua a pàrvuls i els dos primers anys de primària, quan s’aprèn a llegir i escriure, per a partir d’allà anar introduint el francès progressivament, la llengua que de fet es parla a tot arreu. “Els alumnes que surten de les escoles Arrels dominen el francès perfectament, i només tenen un bon coneixement del català”, resumia. Joan Francès Albert, de les escoles associatives occitanes de les Calandretes, lamentava la situació de “diglòssia”, i que la sentència ve d’una “lectura dogmàtica i fonamentalista” de la Constitució. Tot plegat, diu, és una “qüestió política” i no jurídica.

LES FRASES

Per a molta gent el pacte republicà és conèixer el francès; per a mi és la pràctica de les llibertats
Paul Molac, impulsor de la llei de llengües

Per primer cop el Consell Constitucional ha reconegut l’existència del bilingüisme
Christophe Euzet, diputat a l’assemblea nacional

Les escoles Arrels funcionen amb l’acord de les autoritats acadèmiques. No estem en conflicte
Elena Gual, directora de les escoles arrels

Un terç el sap parlar, però molt pocs ho fan en públic

El professor de la Universitat de Perpinyà, i membre de l’Institut d’Estudis Catalans, Alà Baylac-Ferrer, també defensa que el tribunal francès interpreta l’article 2 “de manera absolutista”. “És un problema essencialment d’incompatibilitat entre la Constitució i la diversitat”, sentenciava ahir. Segons ell, llengües com el català, el basc i el bretó “són tant de la República francesa com el francès”, per la qual cosa cal superar “la interpretació exclusivista” de la carta magna. “No es respecta el principi bàsic de la igualtat”, sentenciava.

Baylac recordava que la mateixa Unesco ha identificat en un informe que les llengües regionals franceses estan en perill d’haver desaparegut a final del segle, un fet que en una xerrada la vigília ell mateix atribuïa al marc jurídic de no reconeixement i a la manca d’autonomia i de competències dels territoris per impulsar polítiques de protecció, amb la “dificultat afegida” de la “transfusió demogràfica” per l’arribada “contínua” de població del nord, en el cas català. I és que una enquesta de referència del desembre del 2015 sobre els usos lingüístics indica que un 35% de la regió sap parlar català (però l’utilitzen sobretot quan van al sud), un 40% el sap llegir i un 60% l’entén. Una altra cosa és l’ús en la vida quotidiana, que és “molt proper a zero”, i per exemple oscil·la entre el 0,6% i el 8% en serveis i botigues. Només una dada convida a l’optimisme: fins al 76% dels enquestats serien favorables que l’ensenyament públic fos bilingüe. “No només, però la solució passa primer per l’escola, per la generalització i desenvolupament de l’ensenyament públic”, afirmava, per fer una crida al “treball conjunt” entre administracions dels Països Catalans.

<https://www.vilaweb.cat/noticies/molac-reclama-reforma-constitucio-frances-macron-llengues/>

Molac reclama a Prada que Macron encapçali la reforma constitucional a favor de les llengües minoritzades

El diputat bretó, impulsor de l'anomenada llei Molac, ha participat en un acte de la Universitat Catalana d'Estiu

Per: [Redacció](#) 18.08.2021 10:34

Quin futur té el català dins l'estat francès? És una de les preguntes que es van provar de respondre ahir en un acte de la **Universitat Catalana d'Estiu** (UCE), en què va participar el diputat bretó **Paul Molac**, que ha impulsat una llei per a preservar i promocionar les llengües minoritzades a l'estat francès: català, bretó, cors, basc i occità, entre més idiomes.

Molac va reclamar al president francès, **Emmanuel Macron**, que encapçalés una iniciativa per a reformar la constitució, [després de la retallada que el Consell Constitucional va fer de parts de la llei Molac](#), com ara els punts sobre una immersió lingüística al 50% en escoles públiques i compensacions econòmiques per als centres privats que ja l'apliquen.

[Pasqual Tirach: “És greu no poder parlar a un funcionari en una altra llengua que no sigui el francès”](#)

Segons el diputat, la millor manera de fer-ho possible és esmenant l'article 75 de la constitució francesa, que reconeix el patrimoni lingüístic de l'estat. Així mateix, va insistir que difícilment hi hauria un millor moment que ara, tenint en compte les [mobilitzacions socials i institucionals](#) que s'han fet arreu de l'estat francès exigint el reconeixement real de les llengües minoritzades.

11

“Ara és un gran moment, ningú no s'atrevirà a posicionar-s'hi en contra a menys d'un any de les eleccions presidencials”, va dir Molac, que va descartar de reformar l'article 2 de la constitució, que determina que el francès és la llengua de la república francesa. En aquest sentit, va dir que fer-ho per aquesta via originaria molta polèmica i part de la societat ho percebia com un atac.

<https://www.lasemaineduruoussillon.com/2021/08/09/prades-langues-regionales-debat-avec-les-deputes-molac-euzet-et-kerlogot/>

[A la une](#) / Prades / Langues régionales : débat avec les députés Molac, Euzet et Kerlogot

Prades / Langues régionales : débat avec les députés Molac, Euzet et Kerlogot

[Sebastià Vilanou i Poncet](#) 9 août 2021 [A la une](#), [Brèves](#) [1 Commentaire](#)

L'association pour l'enseignement du catalan recommande à toutes les personnes intéressées par la question de la loi de protection des langues régionales censurée par le Conseil constitutionnel, le débat organisé le 17 août prochain à Prades par l'Universitat Catalana d'Estiu – au Lido et accessible en ligne – en présence des principaux intéressés : le député Paul Molac, et les rapporteurs Christophe Euzet et Yannick Kerlogot, auteurs de propositions au premier ministre.

Paul Molac : "On a changé la loi pour qu'on ne puisse plus s'opposer aux langues régionales"

Des représentants des écoles associatives et de l'APLEC échangeront sur la situation d'impasse provoquée par l'interprétation restrictive des juges constitutionnels sur l'enseignement immersif et les accents des langues régionales. L'APLEC compte insister sur la nécessité d'information aux familles, de généralisation de l'offre d'enseignement bilingue et de normalisation de l'enseignement du catalan à tous les niveaux de la scolarité : primaire, collège, coefficients du bac, formation et recrutement des professeurs bilingues. Et bien sûr, il sera question de l'adéquation du cadre législatif et constitutionnel français aux normes internationales en matière de reconnaissance et de respect des langues de son territoire. Plus d'information : www.uce.cat.

12

L'assistance – plus de 50 personnes – à Prada ont écouté les paroles des intervenants (en catalan, français, occitan, breton). Le rapporteur et député Christophe Euzet au micro (à droite).

<https://france3-regions.francetvinfo.fr/occitanie/emissions/jt-local-1920-pays-catalan>

Sur France 3 Pays Catalan : "Patrimoine: quelle place pour les langues régionales?", 17/8/2021